

P6_TA(2006)0127

Polgárok Európáért program (2007-2013) *I**

Az Európai Parlament jogalkotási állásfoglalása a 2007–2013. évi, aktív európai polgárságot támogató „Polgárok Európáért” című program létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2005)0116 – C6-0101/2005 – 2005/0041(COD))

(Együttdöntési eljárás: első olvasat)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottságnak az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2005)0116)¹,
 - tekintettel az EK-Szerződés 251. cikkének (2) bekezdésére és 151. és 308. cikkére, amelyek alapján a Bizottság benyújtotta javaslatát a Parlamenthez (C6-0101/2005),
 - tekintettel eljárási szabályzata 51. cikkére,
 - tekintettel a Kulturális és Oktatási Bizottság jelentésére, valamint a Költségvetési Bizottság, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság és az Alkotmányügyi Bizottság véleményeire (A6-0076/2006),
1. jóváhagyja a Bizottság javaslatát, annak módosított formájában;
 2. hangsúlyozza, hogy a jogalkotási javaslatban a 2006 utáni időszakra kijelölt előirányzatok a következő többéves pénzügyi keretről szóló döntéstől függenek;
 3. felhívja a Bizottságot, hogy adott esetben nyújtson be a program pénzügyi referenciaösszegeinek kiigazítására vonatkozó javaslatot a következő többéves pénzügyi keret elfogadása után;
 4. felhívja a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha lényegesen módosítani szándékozik a javaslatot, vagy a helyébe másik szöveget kíván léptetni;
 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak.

¹ A Hivatalos Lapban még nem tették közzé.

Az Európai Parlament álláspontja amely első olvasatban 2006. április 5-én került elfogadásra a 2007–2013. évi, az Európai Unió alapjogi chartájában meghatározott aktív európai értékeket és aktív európai polgárságot támogató „Európa a polgárokért” című program létrehozásáról szóló .../2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozat elfogadására tekintettel

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 151. és 308. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére²,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére³,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően⁴,

mivel:

- (1) *A Szerződés létrehozza az uniós polgárságot, amely kiegészíti a megfelelő tagállam szerinti nemzeti állampolgárságot. Az uniós polgárság fontos elem az európai integráció folyamatának erősítésében és védelmében.*
- (2) *A szubszidiaritás elvének tiszteletben tartása mellett és a kohézió érdekében a Közösségnek támogatnia kell, hogy a polgárok teljes mértékben tudatában legyenek európai polgárságuknak, az azzal járó előnyöknek, jogoknak és kötelezettségeknek.*
- (3) *Az európai alkotmányt létrehozó szerződéssel kapcsolatos egyes népszavazási eredmények fényében különösen sürgető, hogy az európai polgárok teljes mértékben tudatában legyenek európai polgárságuknak. Az „Európa a polgárokért” programnak tehát ki kell egészítenie a Bizottság „D” tervét a demokráciáért a párbeszédért és a vitáért, de nem szabad azzal átfedéseket létrehoznia.*
- (4) *Annak érdekében, hogy a polgárok teljes támogatásukról biztosítsák az európai integrációt, és abban teljes mértékben részt vegyenek, az Európai Unió 2000. december 7-én kihirdetett alapjogi chartájának teljes körű tiszteletben tartása mellett nagyobb hangsúlyt kell helyezni közös értékeikre, történelmükre és kultúrájukra, amelyek identitásuk és a szabadság, a demokrácia, az emberi jogok tiszteletben tartása, a kulturális sokféleség, a tolerancia és a szolidaritás elvein alapuló társadalomhoz tartozásuk központi elemei.*
- (5) *Az aktív polgárság ösztönzése nemcsak a rasszizmus, az idegengyűlölet és az intolerancia elleni harc erősítésének, hanem az integráció, a kohézió és a demokrácia fejlesztésének is kulcsfontosságú eleme.*

² HL C 28., 2006.2.3., 29. o.

³ HL C 115., 2006.5.16., 81. o.

⁴ Az Európai Parlament 2006. április 5-i álláspontja.

- (6) *Az EU tájékoztatási és kommunikációs stratégiájának keretében biztosítani kell a programon keresztül támogatott tevékenységek széles körű terjesztését és azok jelentős hatását.*
- (7) Annak érdekében, hogy Európa közelebb kerüljön polgáraihoz, és hogy a polgárok maradéktalanul részt vehessenek egy egyre szorosabban összefonódó Európa építésében, el kell jutni minden polgárhoz, és be kell vonni minden polgárt a közös európai eszményekhez tartozás tudatát erősítő nemzetek feletti csereprogramokba és együttműködési kezdeményezésekbe.
- (8) *Nem szabad elfeledkezni a bevándorlókról és a bevándorlók leszármazottairól. Ezért fontos elősegíteni, hogy a lehető legnagyobb mértékben élhessenek nemrégiben megtalált európai polgárságuk lehetőségeivel.*
- (9) *A polgárok bevonása érdekében tájékoztatni kell őket az európai polgársághoz fűződő konkrét – például a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való – jogokról, különösen az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁵ hatályba lépését követően.*
- (10) Az Európai Parlament az európai kultúrát támogató cselekvésekre irányuló bizottsági javaslatokról szóló, 1988. április 15-i állásfoglalásában⁶ kívánatosnak ítélte a különböző tagállamok polgárai közötti kapcsolatteremtés érdekében tett jelentős törekvéseket, és megállapította, hogy ésszerű és kívánatos is a különböző tagállamok települései közötti testvérkapcsolatok fejlesztésének konkrét európai uniós támogatása.
- (11) Az Európai Tanács több alkalommal is elismerte annak szükségességét, hogy az Európai Uniót és annak intézményeit közelebb kell hozni a tagállamok polgáraihoz. Ösztönözte az Unió intézményeit, hogy az európai polgárok számára közös alapvető értékek hangsúlyozásával párhuzamosan *tartsanak fenn és ösztönözzenek* nyílt, átlátható és rendszeres párbeszédet a *szervezett* civil társadalommal, és *ezáltal támogassák* a polgárok részvételét a közéletben és a döntéshozatalban⁷.
- (12) A Tanács 2004. január 26-i 2004/100/EK határozatában⁸ létrehozott egy, az aktív európai polgárságot (a polgári részvételt) támogató közösségi cselekvési programot, amely megerősítette a *településekkel*, a civil szervezetekkel és *általában a polgárokkal* folytatott állandó párbeszéd kialakításának szükségességét. *Ebbe a párbeszédbe be kell vonni az Európai Unióban tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat képviselő szervezeteket is. Ezenkívül az Európai Parlament a kibővített Unió 2007 és 2013 közötti politikai kihívásairól és költségvetési eszközeiről szóló, 2005. június 8-i állásfoglalásában⁹ megállapította, hogy a „Polgári részvételi program” továbbra is prioritást élvez, hogy Európát közelebb vigye polgáraihoz egy alulról felfelé építkező folyamat segítségével.*
- (13) *A polgárok nemzetek feletti és több ágazatot átfogó dimenzióval rendelkező projektjei a*

⁵ HL L 158., 2004.4.30., 77. o.

⁶ HL C 122., 1988.5.9., 38. o.

⁷ Az Európai Tanács 2000. december 7–9-i, 2001. december 14–15-i (csatolt laekeni nyilatkozat), 2004. november 4–5-i és 2004. december 16–17-i elnökségi következtetései.

⁸ HL L 30., 2004.2.4., 6. o.

⁹ *Elfogadott szövegek, P6_TA(2005)0224.*

polgárok és helyi szervezetek által szervezett rendezvényeken és megmozdulásokon keresztül fontos eszközt jelentenek a polgárokkal való kapcsolattartásban, az európai tudatosság és az európai politikai integráció, valamint a társadalmi integráció és a kölcsönös megértés előmozdításában, különös tekintettel azokra a projektekre, amelyek lehetőséget nyújtanak a polgárok különböző csoportjainak találkozására – például könyvtárak, alapítványok vagy amatőr sportegyesületek –, és ezáltal a rasszizmus ellen az alapjogi chartával összhangban folytatott küzdelemre.

- (14) *A közös európai polgárságban való osztozásnak még tovább kell erősítenie a tagállamok állampolgárai közötti kapcsolatokat, és ezt figyelembe kell venniük a nemzeti és regionális jogalkotóknak, a helyi hatóságoknak és mindazoknak, akiknek hivatása az állampolgári jogok nemzeti szintű védelme, legyenek ezek a biztonságért, igazságszolgáltatásért vagy a jogsegélynyújtásért – pl. az ombudsmanok – felelős hatóságok; az Európai Uniónak ezért érdekében áll előmozdítani a fenti hatóságok és európai szintű kapcsolattartó hálózataik között a párbeszédet és a legjobb gyakorlatok egymással való megosztását.*
- (15) *A civil szervezetek európai, nemzeti, regionális és helyi szinten fontos elemei a polgárok aktív társadalmi részvételének, és elősegítik a közélet minden területének megerősítését. Egyben közvetítő szerepet töltenek be Európa és polgárai között. Támogatni és ösztönözni kell nemzetek feletti együttműködésüket, különös figyelmet fordítva a tagjelölt országokra a hasonló szervezetek létrehozásának és fejlődésének elősegítésével.*
- (16) *Az európai politika kutatási szervezetei ötletekkel és gondolatokkal szolgálhatnak az európai szinten folytatott eszmecsere megélénkítéséhez. Ezért az információs és információcsere-hálózatok áttekinthető eljárások révén való kialakításával célszerű támogatni az európai intézmények és a polgárok közti összekötő kapocs szerepét betöltő azon tevékenységeket is, amelyek tükrözik ezek elkötelezettségét az európai identitás és polgárság kialakításában.*
- (17) *A programnak hozzáférhetővé kell válnia valamennyi polgár számára – beleértve harmadik országnak egy tagállamban jogszerűen letelepedett állampolgárait is –, ezért különös figyelmet kell szentelni annak, hogy valamennyi tagállam polgárai és civil szervezetei kiegyensúlyozottan integrálódjanak a nemzetek feletti projektekre és tevékenységekre.*
- (18) *Az Európai Tanács 2000. december 7. és 9. közötti, nizzai ülésén elfogadott sportról szóló nyilatkozata hangsúlyozta, hogy a Közösségnek a Szerződés különböző rendelkezései szerint hozott intézkedéseiben figyelembe kell vennie a sport sajátos társadalmi, nevelési és kulturális szerepét.*
- (19) *A tagjelölt országok és az EGT-megállapodást aláírt EFTA-államok – a velük aláírt megállapodásoknak megfelelően – részt vehetnek a közösségi programokban.*
- (20) *Az Európai Tanács 2003. június 19–20-i theszaloníki ülésén elfogadta a „Theszaloníki cselekvési program a Nyugat-Balkánért: az európai integráció útján” című programot, amely meghívta a nyugat-balkáni országokat, hogy vegyenek részt a közösségi programokban és a Közösség ügynökségeinek munkájában; ezért a nyugat-balkáni országokat el kell ismerni a közösségi programok potenciális részvevőinek.*

- (21) A Bizottsággal és a tagállamokkal együttműködésben a programot rendszeresen ellenőrizni és **független módon** értékelni kell, hogy lehetőség legyen az intézkedések **megfelelő megvalósításához szükséges kiigazításokra**.
- (22) Alkalmazni kell a Közösség pénzügyi érdekeit védő, az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendeletet (a továbbiakban: a költségvetési rendelet)¹⁰ és az *Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről* szóló 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2002. december 23-i 2342/2002/EK, Euratom bizottsági rendeletet¹¹; az alkalmazás során a költségvetési eszközök kiválasztásánál figyelembe kell venni az egyszerűség és az *összhang* elvét, és azoknak az eseteknek a korlátozott számát, amelyekben a Bizottság megtartja magának a végrehajtás és a lebonyolítás közvetlen felelősségét, valamint azt, hogy a források nagyságának és a felhasználásukkal járó adminisztratív terheknek arányban kell állniuk **egymással**.
- (23) Megfelelő intézkedéseket kell továbbá tenni a szabálytalanságok és a csalások megelőzésére, valamint az elveszett, illetve tévesen kifizetett vagy használt pénzeszközök visszafizettetésére.
- (24) A határozat a program teljes időtartamára meghatározza a pénzügyi keretet, amely az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság között a költségvetési fegyvelemről és a költségvetési eljárás továbbfejlesztéséről szóló, 1999. május 6-i intézményközi megállapodás¹² 33. pontja értelmében a költségvetési hatóság számára első számú hivatkozási pontként kell, hogy szolgáljon.
- (25) Mivel az **„Európa a polgárokért”** program célkitűzéseit tagállami szinten nem lehet kielégítően megvalósítani, és ezért – a program kezdeményezéseinek és intézkedéseinek transznacionális és multilaterális természete miatt – ezek a célkitűzések közösségi szinten jobban megvalósíthatóak, a Közösség a Szerződés 5. cikkében megfogalmazott szubszidiaritás elvének megfelelően intézkedéseket fogadhat el. Ez a határozat – az arányosságnak ugyanazon cikkben megfogalmazott elvével összhangban – kizárólag az említett célkitűzések eléréséhez szükségesekre terjed ki.
- (26) Az ezen határozat végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozatnak¹³ megfelelően kell elfogadni.
- (27) A 2004/100/EK határozat alapján a 2006. december 31. előtt megkezdett tevékenységek megfigyelésére átmeneti intézkedéseket kell hozni,

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

1. cikk

A program tartalma és terjedelme

¹⁰ HL L 248., 2002.9.16., 1. o.

¹¹ HL L 357., 2002.12.31., 1. o. A 1261/2005 rendelettel (EK, Euratom) (HL L 201., 2005.8.2., 3. o.) módosított rendelet.

¹² HL C 172., 1999.6.18., 1. o.

¹³ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

- (1) Ez a határozat létrehozza az „*Európa a polgárokért*” című programot a 2007. január 1-jétől 2013. december 31-ig terjedő időszakra.
- (2) A program a következő általános célkitűzések megvalósításához járul hozzá:
- ***Ösztönözni kell a polgárokat arra, hogy érintkezésbe lépjenek egymással, és részt vegyenek egy sokszínű, igazságos, demokratikus és a világ felé orientálódó, kulturális sokféleségében egyesült és általa nemesebbé lett Európa felépítésében, ezáltal erősítve az európai polgárság fogalmának fejlődését;***
 - ***Ki kell alakítani, és meg kell szilárdítani egy elfogadott közös értékeken, történelmen, kultúrán és az intézmények legitimitását megalapozó európai polgárságon alapuló európai identitást;***
 - ***Elő kell segíteni az európai polgárok közötti kölcsönös megismerést és megértést, miközben ösztönözni kell a kulturális sokféleség és többnyelvűség tiszteletben tartását és elismerését, és hozzá kell járulni a kultúrák közötti párbeszédhez, különösen a rasszizmus, az idegengyűlölet, valamint a diszkrimináció és az intolerancia minden formája elleni küzdelemmel keresztül;***
 - ***Biztosítani kell, hogy a nemzeti, regionális és helyi szintű választott, közigazgatási vagy polgárokat segítő intézmények fokozottabb mértékben vegyék figyelembe az európai polgársággal kapcsolatos követelményeket.***

2. cikk

A program egyedi célkitűzései

A program – nemzetek feletti szinten megvalósítandó – egyedi céljai a Szerződés alapvető céljaival összhangban a következők:

- a) Találkozási lehetőséget kell nyújtani a helyi közösségek lakóinak szerte Európában, hogy kicserélhessék tapasztalataikat, nézeteiket és értékeiket, hogy tanulhassanak a történelemből és építhessék a jövőt;
- b) ***A civil társadalom*** európai szintű együttműködése révén támogatni kell az *európai polgársággal és a demokráciával, a közös értékekkel, történelemmel és kultúrával* kapcsolatos megmozdulásokat, eszmecseréket és gondolatokat;
- c) ***Támogatni kell az európai polgársággal kapcsolatos tapasztalatcserét a helyi, regionális és országos szintű választott testületek között, valamint a polgárok számára igazságszolgáltatási védelmet és közigazgatási segítséget nyújtó hatóságok között a határokon átnyúló együttműködés fokozásával, az európai kapcsolattartó hálózatok kiépítésével és a meglévők megerősítésével;***
- d) Megfoghatóbbá kell tenni Európa eszméjét a polgárok számára értékeinek és vívmányainak népszerűsítése és megbecsülése által, miközben a múlt emlékei sem merülnek feledésbe;
- e) Ösztönözni kell valamennyi tagország polgárainak és civil szervezeteinek kiegyensúlyozott integrációját – hozzájárulva a kultúrák közötti párbeszédhez és rávilágítva mind Európa sokféleségére, mind egységére –, különös tekintettel azon tagállamok tevékenységére, amelyek csak nemrégiben csatlakoztak az Európai Unióhoz.

3. cikk Kezdeményezések

- (1) A program célkitűzéseinek megvalósítása a következő – a melléklet 1. részében részletezett – kezdeményezések támogatása révén történik:
- a) „Aktív európai polgárokat”, amely a következőket foglalja magába:
 - testvérváros-program,
 - a polgárok projektjei és az azokat kísérő intézkedések;
 - b) „Aktív európai civil társadalmat”, amely a következőket foglalja magába:
 - strukturális támogatás az európai politika kutatási szervezeteinek („szellemi műhelyek”),
 - strukturális támogatás európai szintű civil szervezeteknek, **egyesületeknek és hálózatoknak**,
 - civil szervezetek által kezdeményezett projektek támogatása;
 - c) „Együtt Európáért”, amely a következőket foglalja magába:
 - széles tömegeket vonzó események, többek között megemlékezések, díjátadások, **művészeti rendezvények**, összeurópai konferenciák,
 - kutatások, felmérések és közvélemény-kutatások,
 - a tájékoztatás és a terjesztés eszközei;
 - d) **„Aktív európai megemlékezés”, amely:**
 - **olyan projektek támogatásából áll, amelyek a nácizmus és a sztálinizmus által elkövetett tömeges deportálások és tömeggyilkosságok áldozatairól emlékeznek meg.**
- (2) Mindegyik kezdeményezésben prioritást kaphat valamennyi tagország polgárainak és civil szervezeteinek kiegyensúlyozott integrációja, ahogyan azt a 2. cikk e) pontjában megfogalmazott egyedi célkitűzés előírja.
- (3) A közösségi intézkedések támogatások vagy közbeszerzési szerződések formájában valósulhatnak meg.
- (4) A közösségi támogatások egyéni formát ölthetnek, illetve egyéni megállapodások keretein belül kerülhetnek kifizetésre, például működési vagy programtámogatásként, ösztöndíjként, jutalomdíjként.
- (5) A közbeszerzési szerződések olyan szolgáltatások beszerzésére terjednek ki, mint például programok szervezése, tanulmányok és kutatások, tájékoztatási és terjesztési eszközök, megfigyelés és értékelés.

- (6) Közösségi támogatásban csak azok részesülhetnek, akik megfelelnek a *melléklet II.* részében megfogalmazott feltételeknek.

4. cikk Részvétel

A programban a következő országok vehetnek részt (a továbbiakban: a részvevő országok):

- a) a tagállamok;
- b) az EGT-megállapodást aláírt EFTA-államok, az EGT-megállapodás rendelkezéseinek megfelelően;
- c) az előcsatlakozási támogatásban részesülő tagjelölt országok, azoknak az általános elveknek, illetve a közösségi programokban való részvételüket szabályozó általános feltételeknek megfelelően, amelyeket a keretmegállapodás, illetve a társulási tanácsok határozatai fogalmaznak meg;
- d) a nyugat-balkáni országok, a közösségi programokban való részvételük általános elveiről szóló keretmegállapodások alapján velük létrehozandó szabályozásnak megfelelően.

5. cikk Hozzáférhetőség

A program nyitva áll mindazon érintettek előtt, akik *tevékenységükön keresztül erősítik a program céljait*, különös tekintettel a *következőkre*:

- *polgári és közösségi csoportosulások, helyi egyesületek, szervezetek és hatóságok, képzési központok, közpolitikai kutatási szervezetek, platformok, hálózatok,*
- *az európai kérdésekben aktív európai alapítványok, mint például az Európai Mozgalom és más civil szervezetek.*

A támogatáshoz való hozzáférés megkönnyítése érdekében a benyújtandó dokumentumokra az arányosság elvét kell alkalmazni, valamint egy adatbázist kell létrehozni a pályázatok benyújtásához.

6. cikk Együttműködés nemzetközi szervezetekkel

A program kiterjedhet olyan nemzetközi szervezetekkel – pl. Európa Tanács, UNESCO – folytatott közös tevékenységekre – *vagy magában foglalhat ilyeneket* –, amelyek foglalkoznak az aktív polgárság, *és ezen belül is különösen az európai polgárság* kérdésével; az együttműködés közös hozzájárulások alapján, valamint a *költségvetési rendeletnek* és az egyes intézetek vagy szervezetek különböző szabályainak megfelelően történik.

7. cikk Végrehajtási intézkedések

- (1) *A program végrehajtásához szükséges intézkedéseket a 8. cikk (2) bekezdésében meghatározott eljárásnak megfelelően kell meghozni.*

- (2) A Bizottság a mellékletben ismertetett minden egyes kezdeményezés esetében iránymutatást dolgozhat ki, hogy az aktív európai uniós polgársággal kapcsolatos prioritások változása esetén a programot annak megfelelően módosíthassa.
- (3) **A Bizottság az EU tájékoztatási és kommunikációs stratégiájának keretében, valamint egyéb tájékoztatási, közzétételi és terjesztési tevékenységeken keresztül biztosítja a program révén támogatott tevékenységek széles körű terjesztését és jelentős hatását.**

8. cikk Bizottság

- (1) A Bizottság munkáját egy bizottság (a továbbiakban: a bizottság) **segíti**.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat 3. és 7. cikkét kell alkalmazni, tekintettel ugyanazon határozat 8. cikkének rendelkezéseire.
- (3) A bizottság **elfogadja eljárási szabályzatát**.

9. cikk Koherencia a Közösség és az Európai Unió egyéb megvalósítási eszközeivel

- (1) A Bizottság biztosítja a koherenciát és a komplementaritást e program és a közösségi fellépés egyéb területein – különösen az oktatás, a szakképzés, a kultúra, az ifjúság, a sport, a környezet, az audiovizuális ágazat és a média, az alapvető jogok és szabadságok, a társadalmi integráció, a nemek közötti egyenlőség, a megkülönböztetés, a rasszizmus és az idegengyűlölet valamennyi formájának leküzdése, és a tudományos kutatás, valamint a Közösség külső fellépése támogatásának (különösen az európai szomszédsági politika szintjén) területén – alkalmazott eszközök között.
- (2) A program más közösségi eszközökkel közösen használ forrásokat, és betartja a tájékoztatással kapcsolatos új iránymutatásokat olyan kezdeményezések megvalósítására, amelyek mind e program, mind az egyéb eszközök célkitűzéseinek megfelelnek.

10. cikk Költségvetési források

- (1) A program megvalósítására rendelkezésre álló **indikatív pénzügyi keret az 1. cikk (1) bekezdésében meghatározott, 2007. január 1-jétől kezdődő hétéves** időszakra 235 000 000 EUR.
- (2) Az éves előirányzatokat a pénzügyi terv szabta keretek között a költségvetési hatóság engedélyezi.
- (3) **A program teljes igazgatási költségének – ide értve a végrehajtó ügynökség belső és vezetési költségeit – arányosnak kell lennie az adott programban elvégzett feladatokkal, és a költségvetési és jogalkotási hatóságok határozataitól kell függenie.**

11. cikk Pénzügyi rendelkezések

- (1) A 2342/2002/EK, *Euratom rendelet* 176. cikkének (2) bekezdése értelmében a kedvezményezettek jellegzetességeinek és a kezdeményezések természetének megfelelően a Bizottság felmentheti a kedvezményezetteket a javasolt intézkedés vagy munkaprogram végrehajtására való szakmai alkalmasság, illetve az ahhoz szükséges minősítés igazolása alól.
- (2) A pénzügyi támogatás jogi személyek **vagy az állampolgárok védelme területén működő nemzeti közintézmények európai egyesületei** számára történő kifizetések formájában valósul meg. A *költségvetési rendelet* 114. cikkének (1) bekezdése értelmében bizonyos esetekben természetes személyek is részesülhetnek támogatásban.
- (3) A Bizottság a program keretein belül megvalósított kezdeményezésekért vagy projektekért díjat ítélhet meg természetes vagy jogi személyeknek.
- (4) A 2342/2002/EK, *Euratom rendelet* 181. cikkének megfelelően és a kezdeményezés természetétől függően átalányfinanszírozás és/vagy egységre vetített árszabás engedélyezhető.
- (5) A 2342/2002/EK, *Euratom rendelet* 162. cikkében meghatározott általános európai érdeket szolgáló célt képviselő szervek számára a program keretein belül odaítélt működési támogatások hosszabbítás esetén nem csökkennek automatikusan, ahogyan azt a *költségvetési rendelet* 113. cikkének (2) bekezdése előírja.
- (6) Kisebb támogatások esetében természetbeni társfinanszírozás engedélyezhető.
- (7) Kisebb támogatások – pl. ösztöndíjak és egyéni mobilitási támogatások – esetében az információk mennyisége korlátozható.
- (8) Meghatározott esetekben – mint pl. kisebb támogatások odaítélése esetén – a kedvezményezett felmenthető azon kötelezettség alól, hogy igazolja a tervezett projekt vagy munkaprogram kivitelezéséhez szükséges pénzügyi kapacitását.

12. cikk

A Közösség pénzügyi érdekeinek védelme

- (1) A Bizottság gondoskodik arról, hogy az ezen határozat alapján finanszírozott kezdeményezések megvalósításakor a Közösség pénzügyi érdekei ne sérüljenek; ehhez a csalást, korrupciót és bárminemű más illegális tevékenységet megakadályozó preventív intézkedéseket alkalmaz, hatékony ellenőrzéseket folytat, az indokolatlanul kifizetett összegeket visszafizetteti, és – amennyiben szabálytalanságokra bukkan – hatáson, arányos és elrettentő büntetéseket szab ki az *Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom*¹⁴ és az *Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról szóló, 1996. november 11-i 2185/96/EK, Euratom tanácsi rendeletek*¹⁵, valamint az *Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról szóló, 1999. május 25-i 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek*¹⁶ megfelelően.

¹⁴ HLL 312., 1995.12.23., 1. o.

¹⁵ HLL 292., 1996.11.15., 2. o.

¹⁶ HLL 136., 1999.5.31., 1. o.

- (2) A program keretein belül finanszírozott közösségi kezdeményezések esetében a 2988/95/EK, Euratom rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében említett szabálytalanság a közösségi jog valamely rendelkezésének vagy valamely szerződéses kötelezettségnek egy gazdasági szereplő általi, annak cselekménye vagy mulasztása útján történő megsértése, amelynek eredményeként a Közösségek általános költségvetése vagy a Közösségek által kezelt költségvetések kárt szenvednek vagy szenvednének, indokolatlan kiadási tételek miatt.
- (3) A Bizottság csökkenti, *felfüggeszti* vagy visszafizetteti az egy adott kezdeményezésre odaítélt pénzügyi támogatás összegét, amennyiben szabálytalanságokra bukkan – beleértve ezen határozat rendelkezéseinek, vagy a szóban forgó pénzügyi támogatást odaítélő egyedi határozatnak, szerződésnek vagy megállapodásnak figyelmen kívül hagyását –, vagy ha tudomást szerez arról, hogy a Bizottság jóváhagyásának kérvényezése nélkül a kezdeményezésen olyan változtatást eszközöltek, amely a projekt természetével vagy megvalósításának feltételeivel ellentétes.
- (4) Amennyiben a kedvezményezett nem tartja magát a határidőkhöz, vagy a kezdeményezés megvalósítása nem halad előre olyan mértékben, hogy az odaítélt pénzügyi támogatás egésze indokolt lenne, a Bizottság felkéri a kedvezményezettet, hogy meghatározott időn belül nyújtsa be észrevételeit. Amennyiben a kedvezményezett nem szolgál kielégítő válasszal, a Bizottság törölheti a hátralévő pénzügyi támogatást és követelheti a már kifizetett összegek visszafizetését.
- (5) Bárminemű jogtalan kifizetést vissza kell fizetni a Bizottságnak. A késedelmes visszafizetésekre kamatot kell felszámítani a költségvetési rendeletben megállapított feltételek szerint.

13. cikk Ellenőrzés és értékelés

- (1) A Bizottság gondoskodik a program *rendszeres* ellenőrzéséről. Az ellenőrzési és értékelési folyamat eredményeit hasznosítani kell a program *végrehajtásakor*.

Az ellenőrzés különösképpen magába foglalja a (3) bekezdés a) és c) pontjában megnevezett jelentések elkészítését.

A konkrét célkitűzések módosíthatók az ellenőrzési jelentések eredményeinek függvényében.

- (2) A Bizottság gondoskodik a program rendszeres, külső és független értékeléséről, *és rendszeresen tájékoztatja az Európai Parlament illetékes bizottságait*.
- (3) A Bizottság benyújtja az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz, valamint a Régiók Bizottságához a következőket:
 - a) *a program eredményességéről és a program végrehajtásának minőségi és mennyiségi aspektusairól szóló időközi értékelő jelentést három évvel a határozat elfogadása után;*
 - b) a program folytatásáról szóló közleményt *négy évvel a határozat elfogadása*

után;

- c) *a program végrehajtására és eredményeire is kiterjedő részletes és folyamatos értékelés, melyet a program végrehajtásának befejezésekor, legkésőbb 2015. december 31-ig kell elkészíteni.*

14. cikk

Átmeneti rendelkezés

A 2004/100/EK határozat értelmében a 2006. december 31. előtt megindult kezdeményezések – megvalósításuk befejeztéig – az említett határozat hatálya alá tartoznak.

15. cikk

Ez a határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a határozatot 2007. január 1-jétől kell alkalmazni.

Kelt , ...-án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

MELLÉKLET

I. A KEZDEMÉNYEZÉSEK ISMERTETÉSE

1. KEZDEMÉNYEZÉS: AKTÍV EURÓPAI POLGÁROK

Ez a kezdeményezés a programnak azon részét képezi, amely kifejezetten a polgároknak – közvetve vagy közvetlenül – részvételi lehetőséget nyújtó tevékenységekre irányul. Ezek a tevékenységek az alábbi két intézkedési típusba taroznak:

Testvérváros-program

Ez az intézkedés olyan tevékenységeket vesz célba, amelyek európai polgárok testvérvárosi tevékenység keretein belül történő közvetlen cseréjével kapcsolatosak, vagy azt segítik. Ezek lehetnek egyszeri vagy próba projektek, de lehetnek intenzívebb szervezés alapján létrejövő strukturált, többéves és *több résztvevős* megállapodás formáját öltő projektek is, amelyek számos tevékenységet magukba foglalnak a polgárok számára szervezett találkozótól – *például sportklubok ikerintézményi együttműködése keretében szervezett események* – a testvérvárosi tevékenységek keretein belül szervezett, általános érdeklődésre számot tartó témákban rendezett egyedi konferenciákig vagy szemináriumokig, és a hozzájuk tartozó kiadványokig. Ez az intézkedés aktívan hozzájárul egymás megismerésének és kölcsönös megértésének fokozásához.

Az intézkedés végrehajtásához strukturális támogatás nyújtható közvetlenül az Európai Települések és Régiók Tanácsának (CEMR), amely a testvérváros-programok területén tevékenykedő, általános európai jelentőségű célokat követő szervezet.

A polgárok projektjei és az azokat kísérő intézkedések

Ezen intézkedés keretein belül számos, nemzetek feletti és ágazatok közötti dimenzióval rendelkező, a polgárok közvetlen részvételét biztosító projekt nyer támogatást. *Elsőbbséget élveznek azok a projektek, amelyek aktív szervezeteken, például helyi amatőr sportklubokon keresztül a helyi részvétel ösztönzésére irányulnak.* Az ilyen projektek a felismert igények kielégítésének lehetőségeit tárják fel innovatív megközelítések révén; terjedelmüket és tartalmukat a társadalmi események határozzák meg. *Az ezen intézkedés alapján lebonyolított projektekhez nincs szükség testvérvárosi háttérre.* Ösztönözni kell az új technológiák, különösen az információs és kommunikációs technológiák használatát. Ezek a projektek különböző háttérrel rendelkező polgárokat hoznak össze, akik együtt cselekszenek, vagy európai témákról folytatnak eszmecsereket, és ezáltal fejlesztik a kölcsönös megértést és tudatosítják az európai integráció folyamatát.

A polgárok projektjeinek javítására kísérő intézkedéseket kell kidolgozni, amelyek révén a polgárok kicserélhetik a náluk bevált gyakorlatot, összegyűjthetik a helyi és a regionális szinten érintettek – beleértve a hatóságok – tapasztalatait, és új készségeket fejleszthetnek ki pl. képzések révén.

Tájékoztatásul: ez a kezdeményezés a programra juttatott teljes költségvetés közel 40%-át kapja.

2. KEZDEMÉNYEZÉS: AKTÍV EURÓPAI CIVIL TÁRSADALOM

Strukturális támogatás az európai politika kutatási szervezeteinek („szellemi műhelyek”)

Az európai témákkal kapcsolatos új ötletekkel és gondolatokkal fellépő szervezetek fontos intézményes partnerek, akik az EU intézményeinek független stratégiai, ágazatok feletti ajánlásokat tudnak tenni. Tevékenységükkel megélénkíthetik a – mindenekelőtt az európai uniós polgársággal

és az európai értékekkel kapcsolatos – eszmecsere. Az intézkedés azon szervezetek intézményi kapacitásának fokozását célozza, amelyek reprezentatívak, valós hozzáadott európai értéket nyújtanak, fontos multiplikációs hatással lehetnek, és végezetül együtt tudnak működni a program egyéb kedvezményezettjeivel. A transzeurópai hálózatok fejlesztése nagy jelentőséggel bír ezen a területen. A támogatások odaítélése olyan többéves munkaprogram alapján történhet, amely témák és tevékenységek széles skáláját öleli fel.

Strukturális támogatás nyújtható közvetlenül a „Groupement d'études et de recherches Notre Europe” nevű egyesületnek *és a berlini „Institut für Europäische Politik” egyesületnek, amelyek általános európai jelentőségű célokat követnek.*

Strukturális támogatás európai szintű civil szervezeteknek, *egyesületeknek és hálózatoknak*

A társadalmi szervezetek a társadalmi részvétellel kapcsolatos polgári, oktatási, kulturális és politikai tevékenységek fontos részét képezik. Ezekre szükség van, és elengedhetetlen, hogy képesek legyenek az európai szintű működésre és együttműködésre. Képeseknek kell lenniük továbbá, hogy konzultáció révén részt vegyenek a politikai döntéshozatalban. Az intézkedés biztosítja számukra azt a cselekvőképességet és stabilitást, amely ahhoz szükséges, hogy nemzetek feletti katalizátorként, *több ágazatot átfogóan és horizontálisan* működhessenek európai szinten tagjaik és a civil társadalom számára, *és így hozzájáruljanak a program céljaihoz.* A transzeurópai hálózatok *és az európai egyesületek* fejlesztése nagy jelentőséggel bír ezen a munkaterületen. A támogatások odaítélése olyan többéves munkaprogram alapján történhet, amely *a* témák és tevékenységek széles skáláját öleli fel.

Strukturális támogatás nyújtható közvetlenül *három* olyan szervezetnek, amely általános európai jelentőségű célokat követ: az Európai Szociális Nem Kormányzati Szervezetek Platformjának, az Európai Mozgalomnak *és a Menekültek és Száműzöttek Európai Tanácsának.*

Civil szervezetek által kezdeményezett projektek támogatása

A civil szervezetek – pl. nem kormányzati szervezetek, szakszervezetek, szövetségek, *szellemi műhelyek, diploma nélküli felnőttoktatást nyújtó intézmények,* stb. – eszmecsere, kiadványok, állásfoglalások, *képzési tevékenységek* és egyéb konkrét nemzetek feletti projektek segítségével bevonhatják a polgárokat vagy képviselhetik érdekeiket. Azáltal, hogy tevékenységük európai dimenziót kap, vagy arra épít, a civil szervezetek fokozhatják cselekvőképességüket, és szélesebb közönséghez juthatnak el. A különböző tagállamok civil szervezetei közötti közvetlen együttműködés hozzájárul a különböző kultúrák és nézőpontok kölcsönös megértéséhez és a közös érdekek és értékek felismeréséhez. Bár ez egyedi projektek formájában is megvalósulhat, a hosszabb távú megközelítés tartósabb hatást eredményez, valamint hálózatok és *kapcsolatok* kialakulását biztosítja.

Tájékoztatásul: ez a kezdeményezés a programra juttatott teljes költségvetés közel **38%-át** kapja.

3. KEZDEMÉNYEZÉS: EGYÜTT EURÓPÁÉRT

Széles tömegeket vonzó események

Ez az intézkedés olyan eseményeket támogat, amelyeket *a Bizottság* maga vagy együttműködésben szervez, és amelyek tekintélyes méretűek és hatókörűek, nagy érdeklődést keltenek Európa népeiben, fokozzák bennük az egyazon közösséghez tartozás érzését, tudatosítják bennük az

Európai Unió történetét, vívmányait és értékeit, bevonják őket a kultúrák közötti párbeszédbe és hozzájárulnak európai identitásuk fejlődéséhez.

Ilyen események lehetnek többek között a történelmi eseményekről való megemlékezések, az európai vívmányok megünneplése, **művészeti rendezvények**, a meghatározott témákkal kapcsolatos tájékoztató rendezvények, összeurópai konferenciák, **európai amatőr sportesemények** és a jelentősebb teljesítményekre figyelmet felhívó díjak átadása. Ösztönözni kell az új technológiák, különösen az információs társadalom technológiáinak használatát.

Kutatások

A Bizottság kutatásokat, felméréseket és közvélemény-kutatásokat végez, hogy világosabb képet alkothasson az európai szinten *aktív polgárságról*.

A tájékoztatás és a terjesztés eszközei

Tekintettel a polgárokra helyezett hangsúlyra és az aktív uniós polgárság területén megvalósítandó kezdeményezések széles skálájára, részletes tájékoztatást tesz szükségessé a program különböző tevékenységeiről, egyéb, az uniós polgársággal kapcsolatos európai megmozdulásokról és más releváns kezdeményezésekről; ezek az információk egy internetes portál és más eszközök segítségével jutnak el az érdekeltekhez. **Különösen nagy hangsúlyt kell fektetni a tagállamok nemzeti jogába 2006. április 30-ig átültetendő 2004/38/EK irányelvről történő tájékoztatásra.**

Strukturális támogatás nyújtható közvetlenül az „Association Jean Monnet”, a „Centre européen Robert Schuman”, **valamint a nemzeti és európai szinten szövetségbe tömörülő „Maisons de l'Europe”** szervezetnek, amelyek általános európai jelentőségű célokat követnek.

Tájékoztatásul: ez a kezdeményezés a programra juttatott teljes költségvetés közel **8%-át** kapja.

4. KEZDEMÉNYEZÉS: AKTÍV EURÓPAI MEGEMLEKEZÉS

E kezdeményezés keretében a következő projekt típusok támogathatók:

- *a tömeges deportálásokhoz, az egykori koncentrációs táborokhoz, valamint a tömeges vértanúhalál és a nácizmus tömeggyilkosságainak helyszíneire kapcsolódó főbb helyszínek és emlékművek, továbbá az ilyen eseményeket dokumentáló archívumok megőrzésére irányuló projektek, beleértve az áldozatok emlékének fenntartását is ezeken a helyszíneken;*
- *projektek, amelyek keretében azokról emlékeznek meg, akik különösen nehéz körülmények között mentettek meg embereket a holokausztól;*
- *projektek, amelyek keretében a sztálinista rendszer által elkövetett tömeges deportálások és tömeggyilkosság áldozatairól emlékeznek meg, és amelyek az ezeket az eseményeket dokumentáló emlékművek és archívumok megőrzésére irányulnak.*

Az e kezdeményezés keretében megvalósított projekteknek nemzetek feletti jelentőséggel kell bírniuk, illetve nemzetek feletti elemeket kell hordozniuk, és elő kell segíteniük, hogy Európa népei között egyetértés alakuljon ki a demokrácia, a szabadság és az emberi jogok tiszteletben tartásának elveiről.

*Ez a kezdeményezés a programra fordított teljes költségvetés közel **4%-át** kapja.*

II. A PROGRAM LEBONYOLÍTÁSA

A program megvalósításának vezérelvei az átláthatóság és a nyitottság számos szervezet és projekt felé. Ennek következtében a projektek és a tevékenységek kiválasztása alapvetően nyílt ajánlattételi eljárás útján történik. Ettől eltérni csak nagyon sajátos esetekben, és a költségvetési rendelet végrehajtási szabályai 168. cikke (1) bekezdése c) és d) pontjának maradéktalanul eleget téve lehet.

A program kialakítja a többéves partnerprogramok elvét, amely programok kölcsönösen elfogadott célkitűzéseken alapulnak, és az eredmények elemzésére épülnek, hogy ezzel kétoldalú előnyöket biztosítsanak mind a civil társadalom, mind az Európai Unió számára. ***Az e program szerinti egységes támogatási megállapodás alapján kiutalt finanszírozás maximális időtartama nem haladhatja meg a 3 évet.***

Egyes kezdeményezések, ***különösen az 1. kezdeményezés*** esetében közvetett centralizált lebonyolításra lehet szükség. ***A program irányításához adott esetben a meglévő irányítási és végrehajtási erőforrásokat és struktúrákat kell felhasználni.***

Minden kezdeményezés transznacionális alapon valósul meg. Így ösztönzi a polgárok és eszmék mobilitását az Európai Unióban.

A megállapított kiválasztási feltételeket és az alkalmazott osztályozási rendszert valamennyi érintett szereplő számára hozzáférhetővé kell tenni. A finanszírozási kérelmeket a következő feltételek alapján kell értékelni:

- ***összhang a program célkitűzéseivel;***
- ***a tervezett tevékenységek minősége;***
- ***e tevékenységek várható közvélemény-formáló hatása;***
- ***a végrehajtott tevékenységek földrajzi hatása;***
- ***a polgárok részvétele az érintett testületek szervezésében.***

A kérelmezőknek joguk van megtudni a végleges döntés indokaival kapcsolatos lényeges információkat, függetlenül attól, hogy kaptak-e támogatást.

A hálózatépítés aspektusai és a multiplikációs hatásokra való összpontosítás – beleértve az információs és kommunikációs technológiák használatát – fontos szerepet tölt be, és tükröződik mind a tevékenységek típusában, mind a résztvevő szervezetek széles skálájában. Ösztönzést kap a programban résztvevő érintettek különböző csoportjai közötti párbeszéd és *a kapcsolatok* kialakulása.

A program költségvetése kiterjedhet a program lebonyolításához és célkitűzéseinek megvalósításához közvetlenül szükséges előkészítő, utókezelő, ellenőrző, könyvvizsgáló és értékelő tevékenységekre, nevezetesen kutatásokra, megbeszélésekre, információs és publikációs tevékenységekre, az információcserét szolgáló információs és kommunikációs technológiai hálózatokkal kapcsolatos kiadásokra, illetve bármi más adminisztratív vagy technikai segítségre történő kiadásra, amelyhez a Bizottság a program lebonyolítása érdekében folyamodik.

A Bizottság tájékoztató, publikációs és információterjesztési tevékenységeket is végezhet. Az ilyen tevékenységek finanszírozása vagy támogatások révén, vagy a Bizottság közvetlen szervezésében, szolgáltatási szerződések alapján történő kifizetések által történik.

III. PÉNZÜGYI ELLENŐRZÉSEK ÉS VIZSGÁLATOK

A 13. cikk (1) bekezdésében ismertetett eljárás alapján kiválasztott projektek esetében egy mintavételes könyvvizsgáló rendszer kerül bevezetésre.

Az utolsó kifizetéstől számított öt éven át a támogatásban részesült kedvezményezett köteles a Bizottság számára hozzáférést biztosítani minden, a kiadásokat dokumentáló irathoz. A támogatásban részesült kedvezményezett gondoskodik arról, hogy a Bizottság hozzáférhessen az esetleges partnerek vagy tagok birtokában lévő iratokhoz is.

A Bizottság – közvetlenül saját alkalmazottai, vagy bármely más, általa kiválasztott minősített külső intézmény révén – könyvvizsgálatot folytathat arról, hogy a támogatás hogyan került felhasználásra. Ilyen vizsgálatokra a szerződés fennállásának teljes ideje alatt, illetve a zárkifizetés dátumát követő öt éven belül kerülhet sor. A könyvvizsgálat eredményeinek függvényében a Bizottság adott esetben visszafizetetésről *határozhat*.

Biztosítani kell a Bizottság alkalmazottainak és a Bizottság által felhatalmazott külső személyeknek a kedvezményezett irodahelységeibe való akadálytalan bejutást és az akadálytalan hozzáférést mindazokhoz az információkhoz – beleértve az elektronikus formában tároltakat is –, amelyek a könyvvizsgálat lefolytatásához szükségesek.

A Számvevőszék és az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) a Bizottságéval azonos jogokkal rendelkezik, különösen a hozzáférési jogok *tekintetében*.